

Grieķija

Vispārīgā informācija

Oficiālais nosaukums:	Grieķijas Republika
Valsts iekārta:	parlamentāra republika
Galvaspilsēta:	Atēnas
Valsts valoda:	grieķu

Teritorija

Platība:	131 957 km ²
Sauszemes robeža:	1228 km
Krasta līnija:	13 676 km
Robežvalstis:	Albānija 282km, Bulgārija 494km, Turcija 206km, Maķedonija 246km
Administratīvais iedalījums:	13 perifēriji un 1 autonomā klostervalsts
Lielākās pilsētas:	Atēnas, Saloniki, Patra, Pireja, Iraklija, Larisa, Vola

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits (01.01.2014.):	10 775 557*
Pieaugums (2014):	0,01%**
Nacionālais sastāvs (2001):	grieķi 93%, pārējie 7%**
Reliģijas:	grieķu pareizticīgie 98%, musulmaņi 1,3%, citi 0,7%**

Ekonomiskie rādītāji

IKP (2014):	246,4 miljardi EUR*
IKP pieaugums (2014):	0,6%*
IKP uz vienu iedzīvotāju (2014):	18 146 EUR*
IKP PPP (2014):	284,3 miljardi USD** (53. vieta pasaulē)
IKP PPP uz vienu iedzīvotāju (2014):	25 800 USD** (67. vieta pasaulē)
Preču eksports (2014):	27,1 miljardi EUR***
Preču imports (2014):	47,7 miljardi EUR***
Eksporta partneri (2014):	Turcija 12%, Itālija 9%, Vācija 7%, Bulgārija 5%, Kipra 5%, ASV 3%, Lielbritānija 3%***
Importa partneri (2014):	Krievija 10%, Vācija 10%, Itālija 8%, Saūda Arābija 6%, Ķīna 5%, Kazahstāna 5%, Nīderlande 5%, Lielbritānija 3%***
Eksporta produkti:	pārtika un dzērieni, naftas produkti, ķīmijas izstrādājumi, tekstilizstrādājumi, dažādas rūpniecības preces
Importa produkti:	iekārtas, transporta līdzekļi, kurināmais, ķīmijas produkti
Galvenās nozares:	tūrisms, pārtikas rūpniecība, tabakas izstrādājumu ražošana, tekstilrūpniecība, ķīmijas nozare, metālapstrāde, naftas pārstrāde, ieguves rūpniecība, kuģu būve
Dabas resursi:	lignīts, boksīts, dzelzsrūda, nafta, svins, cinks, niķelis, magnēzīts, marmors, sāls atradnes, hidroenergoresursi
Ienākošās uzkrātās ĀTI (2012):	28,7 miljardi EUR****
Izejošās uzkrātās ĀTI (2012):	33,1 miljardi EUR****
Valūta:	eiro (EUR)
Fiskālais gads:	kalendārais gads
Inflācija (2014):	-1,3%*
Bezdarba līmenis (01.01.2014.):	26,8%*
Uzņēmuma ienākuma nodoklis:	21%, 24%, 25%

* National Statistical Service of Greece - <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE>

** Central Intelligence Agency – www.cia.gov

*** Invest in Greece Agency - <http://www.investingreece.gov.gr/default.asp?pid=56&la=1>

**** Bank of Greece - www.bankofgreece.gr

***** Latvijas Bankas noteikto ārvalstu valūtu kursu vidējā vērtība (latos) 2012. gadā, www.bank.lv

Papildus informācija

Tālsarunu kods: +30
Interneta IDL: .gr

Grieķija atrodas Balkānu pussalas dienvidu daļā. Grieķijas platība ir 131 957 km² un 1/5 šīs teritorijas veido salas. To skaits varētu būt no 2000 līdz pat 20 000, no kurām tikai 250 ir apdzīvotas. Aptuveni 70 salās mīt vairāk par 100 iedzīvotājiem. Lielākā no tām ir Krētas sala. Dažas salas atrodas tikai pāris kilometrus no Turcijas krasta. To var izskaidrot ar grieķu senajām kuģošanas tradīcijām. Arī mūsdienās kuģniecība ir viena no svarīgākajām Grieķijas tautsaimniecības nozarēm.

Grieķijas teritoriju šķērso Vidusjūras, alpu un mērenā klimatiskā josla. Rietumgrieķija ir ezeru un mitrāju zeme ar Pinds kalniem, kuri sasniedz 2637m lielu augstumu un ir Dināru alpu kalnu turpinājums Grieķijas teritorijā. Pateicoties reljefam, ko pārsvarā veido auglīgi līdzenumi, Tesālija, Centrālā Maķedonija un Trāķija ir galvenie lauksaimniecības rajoni.

Grieķija ir ekonomiski attīstīta valsts - Eiropas Savienībā tā iestājās 1981. gadā, NATO - 1952. gadā. Grieķija ir vienīgā Eiropas Savienības valsts, kurai nav robežu ar ES. Grieķija sastāv no 13 perifērijiem, kuri sīkāk iedalās 51 prefektūrā (nomos) un vienā autonomā klostervalstī (Atosa kalns).

Grieķija ir viena no kalnainākajām Eiropas zemēm. Tās augstākā virsotne Mitika (2917m) atrodas Olimpa kalnā. Savukārt Grieķijas krasta līnija ir desmitā garākā pasaulē. Kartē labi redzams, ka Grieķijas krasts ir ļoti izrobots un jūras līči iestiepjas dziļi sauszemē. Rietumos Grieķiju apskalo Jonijas jūra, austrumos Egejas jūra, bet dienvidos Krētas jūra un Vidusjūra. Robeža ar citām valstīm ir tikai ziemeļos un ziemeļaustrumos, un tā ir aptuveni 1181 km gara. To veido robeža ar Albāniju, Maķedoniju, Bulgāriju un Turciju. Grieķijas galvaspilsēta ir Atēnas, kas ievērojami paplašinājās Otrā pasaules kara laikā.

Grieķija ir salīdzinoši jauna valsts - tā dibināta 1830. gadā. Grieķiju dēvē par vienu no Eiropas civilizācijas šūpuļiem, senie grieķi devuši lielu ieguldījumu filozofijā, medicīnā, matemātikā un astronomijā. Ar senās Grieķijas pilsētvalstīm aizsākās demokrātiskās pārvaldes attīstība. Senās Grieķijas kultūra pasaulei ir devusi Olimpiskās spēles, politikas zinātni, drāmu un rietumu literatūru.

Vairāk nekā 50% rūpniecības koncentrēta lielajā Atēnu rūpniecības zonā. Grieķijas galvenās nozares ir lauksaimniecība, tūrisms, celtniecība un kuģniecība.

Grieķijai ir lielākā tirdzniecības flote pasaulē un Grieķijai piederošo kuģu pārvadājumi ieņem pirmo vietu pēc tirdzniecības tonnāžas. Valstī ir vairāk nekā 400 ostu.

Grieķijā ir aptuveni 11 milj. iedzīvotāju. 20. gs daudzi grieķi devās labākas dzīves meklējumos uz ASV, Lielbritāniju, Austrāliju un Vāciju, izveidojot ārvalstīs 6 milj. lielu grieķu diasporu. Savukārt 1990 gados Grieķijā ieceļoja iedzīvotāji no bijušās Padomju Savienības un tās satelītvalstīm, tajā skaitā albāņi, bulgāri, rumāņi, gruzīni, krievi, ukraiņi, moldāvi u.c.

Mūsdienu slavenākie grieķi ir kinorežisors Kostass Gavrass, Nobela prēmijas laureāts Odisejs Elitiss un komponists Mikis Teodorakis.